

Zajednice prakse

Općenito

Termin "zajednice prakse" (**communities of practice**) skovali su 1991. godine Etienne Wenger and Jean Lave tijekom svog studija modela učenja kognitivnog naukovanja **cognitive apprenticeship** ¹⁾ Zajednice prakse su

- "grupe ljudi koji dijele **brigu i strast prema nečemu što rade i uče** kako to poboljšati uzajamnim djelovanjem."²⁾

Zajednica prakse može biti, na primjer

- "učenje plemena preživljavanju, traženje skupine umjetnika novih načina izražavanja, rad skupine inženjera na sličnom problemu, definiranje identiteta grupe učenika u školi, istraživanje novih tehnika mreže kirurga, pomaganje novih menadžera jedni drugima kako bi uspjeli."³⁾

Članovi zajednice prakse ne moraju biti svjesni njezinog postojanja.⁴⁾

Što su zajednice prakse?

Zajednice prakse su definirane pomoću tri elementa:

Domena - Članovi zajednice prakse dijele zanimanje za određeno područje

Zajednica - Članovi zajednice prakse sudjeluju u aktivnostima, raspravama i učenju jedni od drugih.

Vježba - Članovi zajednice prakse vježbaju znanje koje dijele među sobom.

Veličina, formalnost i čestina susreta zajednica prakse mogu varirati. Novi članovi se mogu pridružiti zajednici prakse, a postojeći članovi je mogu napustiti. Također, zajednica prakse ne može biti stvorena sve dok bi to značilo prisiljavanje pojedinca na razvijanje zanimanja za specifično područje i interakciju s drugima kojom bi razmjenjivali i razvijali znanje o toj temi. Ipak, ono što se može učini jest **olakšavanje nastanka** zajednice prakse i njeno podržavanje.

Druga važna obilježja zajednice prakse su:

Poduzetnost - koliko je zajednica aktivna u potrazi za znanjem?

Uzajamnost - koliko je snažan osjećaj povezanosti među članovima?

Repertoar - kolika je samosvijest zajednice o svojim razinama i načinima prakse?

Učenje se, u zajednici prakse, tipično javlja kroz dijalog i diskurs, dijeljenje ideja i znanja, kolaborativnu potragu za rješenjima problema. Očekuje se pojava **socijalnog učenja (social learning)** kroz interakciju sa drugima. Kroz interakciju sa stručnjacima novi članovi zajednice prakse povećavaju svoju ekspertizu i pomiču se sa periferije zajednice prema centru. Ovaj proces se naziva **legitimno periferno sudjelovanje (legitimate peripheral participation)**.

Koje je praktično značenje zajednice prakse?

Koncept zajednice u praksi ima praktičnu primjenu u poslu, organizacijskom dizajnu, vladi, svakodnevnom životu i obrazovanju.

Promjena u zajednici prakse u školi mogla bi, međutim, biti više zahtjevnija jer je obrazovanje njihov primarni cilj. Promjena može biti promatrana na tri razine: unutarnja kojom organiziramo učenike u zajednici prakse kroz njihove školske predmete, vanjska kojom povezujemo njih sa drugim zajednicama izvan škole i tijekom života organiziranjem zajednica prakse koje postoje i nakon perioda školovanja.

Kritike

Zajednice prakse su, ovisno o kutu gledanja na njih, podvrgnute različitim kritikama. Neke od njih, navedene prema Robertsu, su:

Snaga - Bez obzira je li njihovo podrijetlo hijerarhijska pozicija u organizaciji i time u zajednici prakse ili duljina sudjelovanja u zajednici, članovi sa većom snagom imati će veći utjecaj u pregovaračkom značenju što će vjerojatno nove članove potisnuti prema periferiji zajednice.

Povjerenje - Moguće da članovi zajednice prakse neće htjeti dijeliti svoje znanje ako neće imati osjećaj povjerenja u druge članove.

Predispozicije - Zajednica prakse mogla bi postati inertna u mijenjanju svojih pogleda i prakse.

Ključne riječi i najvažnija imena

zajednice prakse, zajednica, socijalno učenje, legitimno periferno sudjelovanje

[Etienne Wenger](#), [Jean Lave](#)

Literatura

[Roberts, Joanne. Limits to Communities of Practice. Journal of management studies 43, no. 3: 623-639. 2006.](#)

[Wenger, E. Communities of practice: a brief introduction. June, 2006. Retrieved May 12, 2011.](#)

[Kirschner, Paul A., and Kwok-Wing Lai. Online communities of practice in education. Technology, Pedagogy and Education 16, no. 2: 127-131. July 2007.](#)

Pročitaj više

Wenger, E. Communities of practice and social learning systems. *Organization* 7, no. 2: 225-246. 2000.

Lave, Jean, and Etienne Wenger. *Situated learning: legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press, 1991.

1)

Lave, Jean, and Etienne Wenger. *Situated learning: legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press, 1991.

2) , 3)

Wenger, E. *Communities of practice: a brief introduction*. June, 2006. Retrieved May 12, 2011.

4)

Wenger, Etienne. *Communities of practice: learning, meanings, and identity*. Cambridge University Press, 2007.

From:

<https://learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:

https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:learning_theories:communities_of_practice&rev=1386776717

Last update: **2023/06/19 15:49**

